

A l'esquerra, el mite. A la dreta, Nirvana al complet i una formació també mítica; Novoselic, Cobain i Grohl.

La ràpida combustió d'una estrella

Devia ser l'any 1991. Dissabte o divendres a la nit. En un local bastant convencional d'una ciutat mitjana valenciana on han sonat els èxits musicals del moment, encara més convencionals. Diguem que Paula Abdul, Jon Secada, No me pises que llevo chanclas. Coses així. En algun moment, cap al final de la sessió, sona l'inconfusible *riff* inaugural de "Smells like teen spirit". Llavors, el paisatge es distorsiona, com la guitarra de Cobain, es desferma al ritme brutal de la bateria de Dave Grohl i el baix de Krist Novoselic. Llavors, la delicada nimfa que s'havia aplicat amb eficàcia en els balls llatins i el seu polit nòvio de pantalons de pinces i americana, embogeixen. Comencen a saltar, a remenar els cabells. I repeteixen una críptica tornada apresada, segurament, en els 40 Principales. No són els únics. Durant uns minuts, la gent es transforma. I els dos o tres individus alternatius de la contornada, fans de Mudhoney o Pixies, que són allà per imperatiu sexual, s'ho miren amb els ulls oberts com arcs de triomf.

Aquest era l'efecte en la *normal people* de *Nevermind* (1991), el segon disc de Nirvana, la formació de Kurt Donald

Kurt Cobain no nasqué per ser una estrella. La música era el refugi d'una esperit sensible en un entorn hostil. Però amb Nirvana es convertí en un fenomen de masses no previst. Una idolatria no volguda que el portà al suïcidi. Fa 20 anys d'això.

Cobain, nascut el 1967 a Aberdeen, una població de l'Amèrica profunda amb alts índexs d'atur, alcoholisme i suïcidis, incloent-hi en les autodefuncions dos familiars propers. Una infantesa complicada, en un entorn hostil i amb els pares separats. Cobain, un jove retret i sensible, es refugia en la música com a via d'expressió i fugida. I amb Grohl i Novoselic crea una banda que s'amara de l'actitud *punk*, l'estrèpit *hard rock* i, ací rau la clau del que passarà, les melodies beatlemanianes. Música refrigerant i abrasiva alhora, en l'ona d'una escena alternativa que fuig de la indústria musical i les seues hipoteques com de l'Ebola.

El seu primer disc, *Bleach* (1989), és un àlbum brut, de so deliberadament descurat, amb un cançoner líric i descregut.

Obtenen un primer èxit, "About a girl", i certa notorietat. S'expandeix el so que han destil·lat Nirvana i unes altres bandes. Ha nascut el *grunge*. La indústria detecta la veta: el segon disc, *Nevermind*, suposa el salt a la fama. L'essència, a grans trets, és la mateixa. Hi ha cruessa i distorsió, la mateixa descomposició anímica, però el productor, Butch Vig, n'extrau un so professional, nítid i brillant com el cul d'un nadó. Digerible. Sumeu una considerable campanya de promoció i, sobretot, un grapat de temes rabiosos però amb ganxo melòdic: "Polly", "Lithium", "In bloom", "Come as you are". O la citada "Smells like teen spirit". Un disc enorme que fulmina en les llistes d'èxits Michael Jackson. La gira de *Nevermind* és mundial.

